

Revidovaná Európska charta o športe

Rozšírená čiastková dohoda o športe,
Rada Európy

Enlarged Partial Agreement on Sport

Accord partiel élargi sur le sport

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Revidovaná Európska charta o športe

Odporúčanie CM/Rec(2021)5
Prijaté Výborom ministrov
13. októbra 2021 na 1414. zasadnutí
zástupcov ministrov

Názory vyjadrené v tejto práci sú zodpovednosťou autorov a nemusia odrážať oficiálne stanoviská Rady Európy.

Rozmnožovanie a šírenie častí tohto dokumentu (do 500 slov) je povolené, s výnimkou rozmnožovania na komerčné účely, pokiaľ je zachovaná celistvosť textu, časť dokumentu nie je použitá mimo kontextu, neposkytuje neúplné informácie ani inak nezavádza čitateľa, pokiaľ ide o povahu, rozsah alebo obsah textu. Zdrojový text musí byť vždy uvedený takto: „© Rada Európy, rok vydania“. Všetky ďalšie žiadosti týkajúce sa reprodukcie/prekladu celého dokumentu alebo jeho častí sa majú adresovať na Directorate of Communications, Council of Europe (F-67075 Strasbourg Cedex alebo publishing@coe.int).

Akákoľvek ďalšia korešpondencia týkajúca sa tohto dokumentu sa má adresovať na Enlarged Partial Agreement on Sport (EPAS) of the Council of Europe, Council of Europe, F-67075 Strasbourg Cedex, E-mail: sport.epas@coe.int

Obálka a grafická úprava: Odbor dokumentov a tvorby publikácií (DPDP), Rada Európy

Táto publikácia neprešla redakčnou úpravou
Edičného oddelenia DPDP na opravu tlačových a gramatických chýb.

© Rada Európy,
2023
Vytlačené v Rade Európy

Obsah

ODPORÚČANIE CM/REC(2021)5	
O REVIDOVANEJ EURÓPSKEJ CHARTE O ŠPORTE	5
A. ÚVODNÉ USTANOVENIA	11
Článok 1 – Cieľ charty	11
Článok 2 – Definícia „športu“ a rozsah pôsobnosti charty	12
B. ZAJAINTERESOVANÉ STRANY	14
Článok 3 – Orgány verejnej moci	14
Článok 4 – Športové hnutie	15
Článok 5 – Súkromný sektor a profesijný sektor	15
C. ŠPORT ZALOŽENÝ NA HODNOTÁCH	17
Článok 6 – Ľudské práva	17
Článok 7 – Výchova k hodnotám prostredníctvom športovej etiky	18
Článok 8 – Integrita	19
Článok 9 – Udržateľnosť	20
D. ŠPORT PRE VŠETKÝCH	22
Článok 10 – Právo na šport	22
Článok 11 – Budovanie základov na športovanie	23
Článok 12 – Rozvíjanie zapojenosti	24
Článok 13 – Zlepšovanie výkonnosti	24
Článok 14 – Podpora vrcholového a profesionálneho športu	25

E. PROSTRIEDKY	27
Článok 15 – Zariadenia a aktivity	27
Článok 16 – Ľudské zdroje	27
Článok 17 – Informácie a výskum	28
Článok 18 – Financovanie	29
Článok 19 – Národná a medzinárodná spolupráca	30
F. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA	31
Článok 20 – Podpora a opatrenia nadväzujúce na vykonávanie charty	31

Odporúčanie CM/Rec(2021)5 o revidovanej Európskej charte o športe

Preambula

Výbor ministrov, v zmysle článku 15.b Štatútu Rady Európy,

berúc do úvahy, že cieľom Rady Európy je dosiahnuť väčšiu jednotu medzi jej členmi na účely ochrany a naplňania ideálov a princípov, ktoré sú ich spoločným dedičstvom, a podpory ich hospodárskeho a sociálneho pokroku,

majúc na pamäti Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ETS č. 5, ďalej len „dohovor“),

majúc na pamäti Európsku sociálnu chartu (ETS č. 35, revidovanú ETS č. 163), ktorá ustanovuje práva na zdravie, vzdelanie, kultúru a účasť na živote spoločnosti, ktorých vykonávanie zahŕňa právo športovať ako ich neoddeliteľnú súčasť,

majúc na pamäti svoju Rezolúciu Res(76)41 o zásadách politiky športu pre všetkých tak, ako ich definovala Konferencia európskych ministrov zodpovedných za oblasť športu na jej prvom zasadnutí v roku 1975 pod názvom Európska charta športu pre všetkých, ktorá bola aktualizovaná v rokoch 1992 a 2001 ako Európska charta o športe (ďalej len „charta“) a schválená Odporúčaním Rec(92)13 (revidovaným) Výboru ministrov členským štátom o revidovanej Európskej charte o športe, a berúc do úvahy, že postupné verzie charty boli dôležitým základom vládnych politík v oblasti športu a mnohým ľuďom umožnili využívať ich právo športovať,

majúc na pamäti Medzinárodnú chartu UNESCO pre telesnú výchovu, pohybovú aktivitu a šport, ktorá prispela k zabezpečeniu rešpektovania integrity a dôstojnosti každej ľudskej bytosti v telesnej výchove, pohybovej aktivite a športe, podpore pohybových aktivít bez diskriminácie, boju proti vylúčeniu, ktorému čelia zraniteľné alebo marginalizované skupiny, a k uznaniu športovej aktivity ako základného práva (Článok 1),

majúc na pamäti svoje odporúčania členským štátom prijaté v oblasti športu od poslednej revízie Európskej charty o športe:

- ▶ o predchádzaní rasizmu, xenofóbie a rasovej neznášanlivosti v športe (Rec(2001)6),
- ▶ o zlepšení telesnej výchovy a športu pre deti a mládež vo všetkých krajinách Európy (Rec(2003)6),
- ▶ o princípoch dobrej správy v športe (Rec(2005)8),
- ▶ o revidovanom Kódexe športovej etiky (CM/Rec(2010)9),
- ▶ o princípe autonómie športu v Európe (CM/Rec(2011)3),

- ▶ o podpore integrity športu pre boj proti manipulácii súťaží, najmä ovplyvňovaniu výsledkov zápasov (CM/Rec(2011)10),
- ▶ o ochrane detí a mladých športovcov pred nebezpečenstvami spojenými s migráciou (CM/Rec(2012)10),
- ▶ o uplatňovaní rodového hľadiska v športe (CM/Rec(2015)2),
- ▶ o podpore dobrej správy v športe (CM/Rec(2018)12),
- ▶ o extrémnych bojových umeniach a bojových činnostiach (CM/Rec(2021)3),

majúc na pamäti rezolúcie prijaté 15. konferenciou ministrov Rady Európy zodpovedných za oblasť športu v Tbilisi 16. októbra 2018, „Ochrana ľudských práv v športe: povinnosti a spoločná zodpovednosť“ a „Boj proti korupcii v športe: zintenzívnenie opatrení“, ako aj Medzinárodnú deklaráciu o ľudských právach a športe (Tbiliská deklarácia) schválenú na tejto konferencii,

majúc na pamäti rezolúcie „Európsky prístup k športovým politikám: revízia Európskej charty o športe“ a „Ľudské práva v športe“ prijaté 16. konferenciou ministrov Rady Európy zodpovedných za oblasť športu na ich online záverečnom zasadnutí 11. februára 2021,

berúc do úvahy, že je potrebné dohodnúť sa na spoločnom európskom rámci pre rozvoj športu v Európe, založenom na zásadách pluralitnej demokracie, právnom štáte a ľudských právach,

zdôrazňujúc, že šport môže prispieť k posilneniu Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a jej Cieľov udržateľného rozvoja, prijatých Valným zhromaždením OSN,

keďže:

- ▶ šport je spoločenská, vzdelávacia a kultúrna činnosť založená na slobodnej voľbe, ktorá podporuje kontakty medzi európskymi krajinami a ich občanmi a zohráva zásadnú úlohu pri napĺňaní cieľa Rady Európy posilňovaním väzieb medzi národmi a budovaním povedomia o európskej kultúrnej identite,
- ▶ šport môže rôznymi spôsobmi prispievať k blahu jednotlivcov a k sociálnemu rozvoju, a najmä telesné cvičenie pomáha podporovať fyzické a duševné zdravie,
- ▶ existuje úzky vzájomný vzťah medzi dobrými environmentálnymi podmienkami, športovými aktivitami a potrebou začleňovať do športu environmentálne aspekty a zásady udržateľného rozvoja,
- ▶ šport je v Európe sám osebe aj dôležitým hospodárskym odvetvím, prispievajúcim k hospodárskemu rastu, rozvoju a zamestnanosti, ako to zdôrazňujú mnohé štúdie,
- ▶ vzhľadom na rapídne politické, hospodárske a sociálne zmeny, ku ktorým došlo v Európe od poslednej revízie Európskej charty o športe z roku 2001, a na ich vplyv na šport, nastala potreba novej Európskej charty o športe, ktorá by odrážala tieto zmeny a umožnila čeliť budúcim výzvam,
- ▶ bolo by efektívnejšie spojiť štandardy týkajúce sa rozvoja športu a športovej etiky do jedného referenčného štandardu o športovej politike,
- ▶ orgány verejnej moci by mali nadviazať recipročnú spoluprácu so športovým hnutím ako dôležitou športovou

základňou s cieľom propagovať hodnoty a prínos športu; v mnohých európskych štátoch sa opatrenia vlády v oblasti športu prijímajú s cieľom dopĺňať a podporiť činnosť tohto hnutia (subsidiarita),

- súčasná štruktúra súťažného športu v Európe, ktorá je založená najmä na národných systémoch súťaží prebiehajúcich na regionálnej, národnej, kontinentálnej a globálnej úrovni a rešpektuje regulačnú úlohu medzinárodných riadiacich orgánov, je výhodná z hľadiska koherentného rozvoja športu a medzinárodnej solidarity,

odporúča, aby vlády členských štátov:

- a. zakladali svoju vnútroštátnu politiku v oblasti športu a príslušné právne predpisy tam, kde by boli potrebné, na Európskej charte o športe uvedenej v prílohe k tomuto odporúčaniu,
- b. vyzvali relevantné zainteresované strany, aby pri navrhovaní svojich politík prihliadali na zásady uvedené v Európskej charte o športe,
- c. podnikli kroky na zabezpečenie širokej distribúcie Európskej charty o športe,
- d. poskytovali alebo uľahčovali poskytovanie informácií a údajov, ktoré budú potrebné na monitorovanie jej uplatňovania.

A. Úvodné ustanovenia

Článok 1 – Cieľ charty

Cieľom tejto charty je usmerňovať vlády pri navrhovaní a vytváraní právnych a politických rámcov pre šport, v ktorých sa zdôrazňuje jeho mnohonásobný prínos pre jednotlivcov a spoločnosť (najmä pre zdravie, inklúziu a vzdelávanie), a uplatňujú a presadzujú sa hodnoty ľudských práv, demokracie a právneho štátu, zakotvené v príslušných štandardoch Rady Európy. Na dosiahnutie tohto cieľa by vlády mali prijať kroky potrebné na to, aby:

1. sa umožnila účasť na športovaní pre všetkých, a najmä aby sa zabezpečilo, že
 - a. všetkým mladým ľuďom sa poskytuje výučba telesnej výchovy vo vzdelávacích inštitúciách a prístup k príležitostiam na rozvoj pohybovej gramotnosti, telesnej zdatnosti a na získanie základných pohybových zručností,
 - b. každý má príležitosť športovať v bezpečnom, chránenom a zdravom prostredí,
 - c. rozvoj športu je inkluzívny, pravidelne hodnotený a monitorovaný, a
 - d. každý má príležitosť zvyšovať úroveň svojej športovej výkonnosti nad rámec rekreačného vykonávania športovej aktivity a dosiahnuť osobný úspech a/alebo výnimočnú úroveň etickým, férovým a zodpovedným spôsobom,

2. chránili a rozvíjali šport založený na hodnotách, ktorý je podmienkou pre maximalizáciu individuálneho a spoločenského prínosu športu, a najmä zabezpečili, že:

- a. sú chránené ľudské práva osôb, ktoré vykonávajú alebo sú vystavené aktivitám súvisiacim so športom,
- b. športové aktivity prispievajú k posilňovaniu etického konania a správania športujúcich osôb,
- c. je chránená integrita športových organizácií, športových súťaží a osôb, ktoré vykonávajú alebo sú vystavené aktivitám súvisiacim so športom,
- d. športové aktivity sú v súlade so zásadami udržateľného rozvoja.

Článok 2 – Definícia „športu“ a rozsah pôsobnosti charty

1. Na účely tejto charty „šport“ znamená všetky formy pohybovej aktivity, ktoré majú prostredníctvom príležitostného alebo organizovaného športovania udržiavať alebo zlepšovať telesnú zdatnosť a psychickú pohodu, utvárať sociálne vzťahy alebo dosahovať výsledky v súťažiach na všetkých úrovniach.

2. Táto charta zdôrazňuje spoločné črty rámca pre európsky šport a jeho organizácie, ktorý športové hnutie chápe ako Európsky model športu, a členským štátom Rady Európy poskytuje všeobecné usmernenie na zlepšenie ich existujúcich právnych predpisov alebo iných politík a vytvorenie komplexného rámca pre šport. Charta je podrobnejšie vymedzená a doplnená v právne záväzných štandardoch, ktoré sa vzťahujú na otázky zásadného významu pre šport, ako sú:

- a. Európsky dohovor o násilí a neviazanosti divákov počas športových podujatí, a najmä na futbalových zápasoch (ETS č. 120),
 - b. Dohovor proti dopingmu (ETS č. 135),
 - c. Dohovor Rady Európy o manipulácii športových súťaží (CETS č. 215), a
 - d. Dohovor Rady Európy o integrovanom prístupe k ochrane, bezpečnosti a usporiadateľským službám na futbalových zápasoch a iných športových podujatiach (CETS č. 218).
3. Vykonávaním niektorých ustanovení tejto charty môžu byť poverené vládne alebo mimovládne športové orgány alebo športové organizácie.

B. Zainteresované strany

Článok 3 – Orgány verejnej moci

1. Prvoradou úlohou orgánov verejnej moci je dopĺňať činnosť športového hnutia a súkromného sektora. Orgány verejnej moci sú zodpovedné za určenie rámcových podmienok a tam, kde je to vhodné, právnych požiadaviek potrebných na rozvoj športu. Pri navrhovaní a vykonávaní politiky v oblasti športu by orgány verejnej moci mali sledovať ciele tejto charty a demonštrovať, že pripisujú vysokú prioritu dodržiavaniu zásad právneho štátu a dobrej správe vecí verejných.

2. Mala by sa zabezpečiť horizontálna koordinácia medzi opatreniami a aktivitami všetkých orgánov verejnej moci, ktoré majú do činenia so športom, napríklad orgánov zodpovedných za šport, vzdelávanie, zdravotníctvo, sociálne služby, mestské a regionálne plánovanie, kultúru, spravodlivosť, monitorovanie ľudských práv a ochranu detí, presadzovanie práva, reguláciu stávok, životné prostredie a rozvoj. Mala by sa zabezpečiť vertikálna koordinácia medzi národnými orgánmi a regionálnymi a miestnymi orgánmi, ktoré zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní športových aktivít na základnej úrovni.

Článok 4 – Športové hnutie

1. Športové hnutie, ktoré zahŕňa mimovládne, neziskové športové organizácie, je hlavným partnerom orgánov verejnej moci pri implementácii športových politík. Tieto organizácie musia rešpektovať požiadavky a obmedzenia, ktoré im ukladajú právne predpisy v súlade s medzinárodnými normami.
2. Ďalej by sa mal povzbudzovať duch dobrovoľníctva a dobrovoľnícke hnutie v oblasti športu, najmä prostredníctvom podpory činnosti dobrovoľných športových organizácií. S týmto cieľom by orgány verejnej moci a športové hnutie mali vytvárať rámcové podmienky, ktoré zvýhodňujú aktívnu účasť dobrovoľníkov v oblasti športu.
3. Na organizácie športového hnutia sa v plnom rozsahu vzťahuje sloboda združovania zakotvená v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tieto organizácie majú právo na autonómne rozhodovanie a demokratický výber svojich lídrov v súlade so zásadami dobrej správy vecí verejných. Vlády aj športové organizácie by mali uznať potrebu vzájomného rešpektovania ich rozhodnutí.
4. Organizácie športového hnutia, ktoré získavajú príjem z komerčných športových podujatí, by mali byť zaviazané na finančnú solidaritu medzi vrcholovým športom a športom pre všetkých, medzi rôznymi druhmi športu a medzi všetkými regiónmi sveta.

Článok 5 – Súkromný sektor a profesijný sektor

1. Pri rozvoji športu zohráva dôležitú úlohu súkromný sektor a profesijný sektor. Mal by sa nadviazať dialóg a spolupráca so

zástupcami spoločností a profesií, ktoré majú do činenia so športom, napríklad v sektoroch organizácie aktivít, podujatí alebo súťaží, výroby športových potrieb, športovej výživy, výstavby zariadení, poskytovania služieb a médií.

2. Vo vzťahu k zástupcom týchto sektorov by vlády mali:
 - a. uznať ich úlohu ako hnacej sily inovácií, ktoré môžu napomôcť rozvoju športu,
 - b. uistiť sa, že dodržiavajú príslušné predpisy, napríklad pokiaľ ide o hospodárske a sociálne práva, bezpečnosť, kvalifikáciu, nediskrimináciu, integritu športu, riadenie spoločností a boj proti korupcii,
 - c. presadzovať uplatňovanie Hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv a Odporúčania CM/Rec(2016)3 Výboru ministrov členským štátom o ľudských právach a podnikaní,
 - d. povzbudzovať ich na spoluprácu so športovým hnutím a podporovať ich účasť na programoch solidarity v prípade, že majú úžitok z aktivít, ktoré vykonáva a financuje športové hnutie.

C. Šport založený na hodnotách

Článok 6 – Ľudské práva

1. Všetky zainteresované strany musia rešpektovať a chrániť medzinárodne uznávané ľudské práva a základné slobody a mali by konať v súlade so všeobecným rámcom vytvoreným na ich uplatňovanie v podnikateľských a iných aktivitách.

2. Prístup náležitej starostlivosti o ľudské práva v športe vyžaduje rešpektovanie ľudských práv osôb, ktoré vykonávajú alebo sú vystavené aktivitám súvisiacim so športom, a preto by mal:

- a. zabezpečiť, že sú rešpektované, chránené a presadzované ľudské práva športovcov a všetkých osôb, ktoré majú do činenia so športom,
- b. bojovať proti svojvôli a iným porušeniam v športe s cieľom zabezpečiť plné dodržiavanie zásad právneho štátu v športových aktivitách, vrátane prístupu k opravným prostriedkom, spravodlivosti a spravodlivému súdnemu konaniu v súlade s platnými ľudskoprávnymi štandardmi,
- c. usilovať sa o dosiahnutie rodovej rovnosti v športe a prostredníctvom športu, najmä implementáciou stratégie uplatňovania rodového hľadiska v športe,

- d. uplatňovať politiku nulovej tolerancie násilia a všetkých foriem diskriminácie, venujúc osobitnú pozornosť jednotlivcom a skupinám v zraniteľnom postavení, ako sú deti, migranti alebo osoby so zdravotným postihnutím,
- e. usilovať sa o to, aby bol do príslušných politik a/alebo regulačných rámcov začlenený jednoznačný záväzok dodržiavať ľudské práva,
- f. presadzovať ľudské práva v kontexte organizovania športových podujatí a vnášať aspekty ľudských práv do celého životného cyklu veľkých športových podujatí, počnúc procesom predkladania ponúk až po plánovanie trvalého pozitívneho odkazu,
- g. naďalej investovať do účinného uplatňovania ľudskoprávných štandardov v športe a prostredníctvom športu, najmä nadväzovaním vládnych/mimovládnych partnerstiev a využívaním mnohostranných platforiem zainteresovaných strán na identifikáciu a podporu opatrení na prevenciu a riešenie porušovania ľudských práv v športe.

Článok 7 – Výchova k hodnotám prostredníctvom športovej etiky

1. „Športová etika“ je pozitívny koncept, ktorý usmerňuje správanie ľudí. Je definovaná ako spôsob myslenia a nielen ako spôsob konania. Je základom integrity športu, rovnosti, čestnosti, výnimočnosti, oddanosti, odvahy, tímového ducha, rešpektovania pravidiel a zákonov, úcty k životnému prostrediu, úcty k sebe a iným a ducha spolupatričnosti, tolerancie a solidarity. Zahŕňa aj dodržiavanie ľudských práv a udržateľnosť.

2. Športová etika sa presadzuje vo všetkých aktivitách súvisiacich so športom prostredníctvom príslušných politík a programov. Robia sa primerané kroky na zvyšovanie povedomia o športovej etike a na poskytovanie možností ďalšieho vzdelávania v tejto oblasti.

3. Naučiť sa, ako si zvoliť etický spôsob konania v športe aj mimo neho, je neoddeliteľnou súčasťou schopností, ktoré by sa mali získať prostredníctvom športu. Šport založený na hodnotách môže posilniť postavenie ľudí a učiť ich férovosti, tímovej práci, rovnosti, disciplíny, inklúzii, rešpektu a integrite.

Článok 8 – Integrita

1. „Integrita športu“ pozostáva z komponentov osobnej integrity, integrity súťaží a organizačnej integrity. Integritu športu ohrozujú trestné činy, ako je korupcia, podvody a nátlak, ale aj porušovanie zákonných a disciplinárnych predpisov a neetické správanie. Integrita športu by preto mala byť záväzkom pre všetky zainteresované strany a mala by:

- a. chrániť všetkých ľudí, najmä mladých, pred násilím, obťažovaním a zneužívaním, zaistiť bezpečnosť a ochranu jednotlivcov a podporovať dodržiavanie a ochranu medzinárodne uznávaných ľudských práv, vrátane sociálnych práv,
- b. podporovať fair play, čo je oveľa viac než iba hra podľa pravidiel. Súčasťou fair play sú pojmy ako priateľstvo, úcta k iným a zmysel pre spolupatričnosť. Zahŕňa aj otázky týkajúce sa podvádzania, používania neférových stratégií aj napriek dodržiavaniu pravidiel, manipulácie športových súťaží alebo dopingu,

- c. motivovať k riadeniu športu, ktoré je v súlade so zásadami transparentnosti, integrity, demokracie, rozvoja a solidarity, a ktoré by malo byť zabezpečené prostredníctvom vyváženosti právomocí a kontrolných mechanizmov.

2. Opatrenia na zabezpečenie integrity športu by mali zahŕňať mnohostranné iniciatívy zainteresovaných strán, povzbudzovať oznamovateľov a slobodné médiá a spolupracovať s nimi, venovať pozornosť dodržiavaniu ľudských práv, investovať do vzdelávania, prevencie a zvyšovania povedomia. Opatrenia by mali byť monitorované, vrátane použitia opravných prostriedkov, a malo by sa v nich uplatňovať rodové hľadisko a hľadisko mládeže.

Článok 9 – Udržateľnosť

1. Zásada udržateľnosti v športe znamená, že všetky aktivity musia byť ekonomicky, sociálne a environmentálne udržateľné, najmä:

- a. pri plánovaní, vykonávaní a hodnotení svojej činnosti by organizátori športových aktivít a podujatí mali venovať náležitú pozornosť udržateľnosti, či už ide o udržateľnosť ekonomickú, sociálnu alebo environmentálnu,
- b. keďže rastúca spotreba športového tovaru môže mať pozitívny vplyv na globálnu ekonomiku, toto odvetvie by malo prijať zodpovednosť za navrhovanie a zavádzanie postupov, ktoré sú uspokojujúce zo sociálneho hľadiska a šetrné k životnému prostrediu,

- c. interiérové aj exteriérové aktivity by sa mali vykonávať zodpovedne; inými slovami, mala by sa pri nich uplatňovať zásada predbežnej opatrnosti (ochrana zdrojov a prevencia rizík). Vlastníci športovej infraštruktúry musia konať proaktívne s cieľom identifikovať vplyvy a dôsledky ich zariadení, predchádzať možným škodám na prírodnom prostredí a tam, kde je to potrebné, prijímať protiopatrenia a opatrenia na ochranu pred takýmito rizikami,
 - d. pri organizácii veľkých športových podujatí by sa mal zabezpečiť udržateľný odkaz pre hostiteľské komunity v podobe ekonomických, sociálnych a environmentálnych účinkov podujatí, najmä aby finančné náklady na infraštruktúru boli vyvážené jej využívaním po skončení podujatia a jej vplyvom na účasť na športovaní.
2. Všetky zainteresované strany by mali prijať zodpovednosť za znižovanie svojej uhlíkovej stopy a mali by prijať záväzky a uzatvárať partnerstvá na ochranu klímy uznávajúc čoraz negatívnejší vplyv zmeny klímy na spoločnosť a na šport.

D. Šport pre všetkých

Článok 10 – Právo na šport

1. Prístup k športu pre všetkých sa považuje za základné právo. Všetky ľudské bytosti majú neodňateľné právo na prístup k športu v bezpečnom prostredí, tak v rámci školského prostredia ako aj mimo neho, ktorý má zásadný význam pre ich osobný rozvoj a je nástrojom na uplatňovanie ich práva na zdravie, vzdelanie, kultúru a účasť na živote spoločnosti.
2. V prístupe k športovým zariadeniam a športovým aktivitám sa nepovoľuje žiadna diskriminácia z dôvodu rasy, farby pleti, jazyka, náboženstva, rodu alebo sexuálnej orientácie, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, rodu alebo iného postavenia.
3. Na ochranu a podporu tohto práva treba:
 - a. zabezpečiť, že sa zaručuje prístup k rozvíjaniu pohybových, intelektuálnych a etických schopností prostredníctvom telesnej výchovy a športu, tak v rámci vzdelávacieho systému, ako aj v iných oblastiach spoločenského života,
 - b. zabezpečiť, že každý človek má dostatok príležitostí na využívanie prospešného účinku telesnej výchovy a športu, rozvíjanie pohybovej gramotnosti a telesnej zdatnosti, získavanie základných pohybových zručností a dosahovanie športovej úrovne zodpovedajúcej jeho schopnostiam,

- c. zabezpečiť, že mladí ľudia vrátane detí v predškolskom veku, staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím majú k dispozícii špecifické možnosti na využívanie vzdelávacích a športových programov prispôsobených ich požiadavkám,
- d. zabezpečiť, že všetci členovia miestnej komunity majú príležitosti na športovanie, a že v prípade potreby sa prijímú dodatočné opatrenia, aby sa znevýhodneným jednotlivcom alebo skupinám a osobám so zdravotným postihnutím umožnilo efektívne využívať tieto príležitosti,
- e. zaručiť, že miestne športové kluby majú primerané právne postavenie a rámcové podmienky, ktoré im umožňujú ponúkať prístup k športu dostupný pre všetkých.

Článok 11 – Budovanie základov na športovanie

1. Mali by sa urobiť všetky náležité kroky na rozvoj pohybovej gramotnosti a telesnej zdatnosti mladých ľudí, aby sa im umožnilo získať základné pohybové zručnosti a aby boli motivovaní k športovaniu, najmä:

- a. zabezpečením prístupu všetkých žiakov k športovým, rekreačným a telovýchovným programom a zariadeniam, a vyčlenením primeraného časového priestoru na tieto aktivity,
- b. zabezpečením odbornej prípravy kvalifikovaných učiteľov v tejto oblasti na všetkých školách,
- c. zabezpečením vhodných príležitostí na pokračovanie v športovaní aj po ukončení povinnej školskej dochádzky,

- d. podporou vytvárania primeraných väzieb medzi školami a inými vzdelávacími inštitúciami, školskými športovými klubmi a miestnymi športovými klubmi,
- e. uľahčením a umožnením využívania športových zariadení školami, miestnymi športovými klubmi a miestnou komunitou,
- f. podporovaním prostredia, v ktorom rodičia, učitelia, tréneri a osoby vo vedúcom postavení motivujú mladých ľudí k pravidelnému pohybovému cvičeniu,
- g. poskytovaním výučby o športovej etike žiakom od základných škôl po vyššie stupne škôl.

Článok 12 – Rozvíjanie zapojenosti

1. Športovanie, či už na účely využívania voľného času alebo rekreácie, podpory zdravia alebo zvyšovania výkonnosti, sa podporuje v celej populácii prostredníctvom poskytovania vhodných zariadení a programov každého druhu a prístupu ku kvalifikovaným trénerom, inštruktorom a pracovníkom, tak dobrovoľným ako aj profesionálnym.

2. Podpora poskytovania príležitostí na športovanie na pracoviskách sa považuje za neoddeliteľnú súčasť vyváženej športovej politiky.

Článok 13 – Zlepšovanie výkonnosti

1. Vykonávanie športu na vyšších úrovniach sa podporuje a povzbudzuje primeranými a konkrétnymi spôsobmi. Podpora sa vzťahuje na oblasti, ako je vyhľadávanie talentov a poradenstvo, zabezpečenie vhodných zariadení, poskytovanie

starostlivosti a podpory športovcom s využitím športovej medicíny a športovej vedy v súlade so štandardmi športovej etiky, podpora vedecky podloženého tréningu a poskytovanie odbornej prípravy trénerom a ďalším osobám vo vedúcich funkciách, a pomoc klubom vytvárať vhodné štruktúry a možnosti pre súťažný šport.

Článok 14 – Podpora vrcholového a profesionálneho športu

1. Vypracúvajú sa metódy poskytovania adekvátnej priamej alebo nepriamej podpory športovcom, ktorí preukazujú mimoriadne športové kvality, aby sa im poskytli príležitosti na plný rozvoj ich športových a ľudských schopností, pričom sa zaručuje plné rešpektovanie ich osobnosti a ich fyzickej a morálnej integrity. Táto podpora by mala zahŕňať aspekty súvisiace s vyhľadávaním talentov, dvojitou kariérou športovcov, vyváženým vzdelávaním počas pobytu vo tréningových zariadeniach, a s plynulým začlenením sa do spoločnosti prostredníctvom vytvárania kariérnych perspektív počas a po ukončení vykonávania vrcholového športu.

2. Organizáciu a riadenie profesionálneho športu, aj v prípade komerčného priemyslu, vykonávajú príslušné dobre spravované orgány, ktoré podporujú náležitý sociálny dialóg so zástupcami športovcov a regulačnú úlohu relevantných medzinárodných riadiacich orgánov pre zabezpečenie harmonizovaných pravidiel hry, ochranu integrity športu a koordináciu kalendárov súťaží. Osoby, ktoré sa profesionálne venujú športu, by mali mať primerané sociálne postavenie, etické záruky proti všetkým formám vykorisťovania a hospodárske a sociálne práva.

3. Organizácia vrcholových a profesionálnych športových súťaží by mala byť v súlade so zásadou otvorenosti športových súťaží, pričom prioritu by mali mať športové zásluhy. Organizátori súťaží by sa mali snažiť zosúladiť potreby a záujmy individuálnych /miestnych tímových súťaží s potrebami a záujmami národných tímov.

E. Prostriedky

Článok 15 – Zariadenia a aktivity

1. Keďže účasť na športovaní čiastočne závisí od rozsahu, rozmanitosti a dostupnosti zariadení, ich celkové plánovanie by malo byť vecou orgánov verejnej moci. Pokiaľ ide o spektrum zariadení, ktoré by mali byť dostupné, malo by sa prihliadať na verejné a súkromné zariadenia, ktoré už sú k dispozícii. Zodpovedné subjekty by mali zobrať do úvahy celoštátne, regionálne a miestne požiadavky a prijať opatrenia navrhnuté s cieľom zabezpečiť dobré riadenie a bezpečné a úplné využívanie zariadení.
2. Vlastníci športových zariadení by mali urobiť primerané kroky s cieľom umožniť prístup k týmto zariadeniam osobám zo znevýhodnených skupín, vrátane osôb s telesným alebo duševným postihnutím.
3. Mal by sa vytvoriť jasný rámec a urobiť náležité kroky s cieľom zabezpečiť oprávnenie organizátorov podujatí a majiteľov efektívne plniť si svoje povinnosti týkajúce sa bezpečnosti a ochrany.

Článok 16 – Ľudské zdroje

1. Príslušné orgány sú povzbudzované, aby vypracovali kurzy odbornej prípravy vedúce k získaniu osvedčení a kvalifikácií pokrývajúcich všetky aspekty športu, vrátane dodržiavania ľudských práv, etiky, integrity a udržateľnosti. Tieto kurzy by mali zodpovedať potrebám všetkých typov účastníkov

pôsobiacich v rôznych typoch športu a na rôznych úrovniach, a mali by byť určené pre dobrovoľných aj profesionálnych pracovníkov (inštruktorov, trénerov, manažérov, rozhodcov, delegátov, lekárov, bezpečnostných pracovníkov, architektov, inžinierov, pracovníkov zodpovedných za ochranu detí atď.).

2. Osoby, ktoré riadia športové aktivity alebo nad nimi vykonávajú dozor, by mali mať primeranú kvalifikáciu s osobitným dôrazom na ochranu etických hodnôt, integrity a ľudských práv, vrátane ochrany ľudskej dôstojnosti, bezpečnosti a zdravia ľudí pod ich dohľadom.

3. Osobitná pozornosť by sa mala venovať dobrovoľníctvu. Ak sa dobrovoľníckemu personálu poskytne náležitá odborná príprava a dohľad, môže neoceniteľným spôsobom prispieť k rozvoju športu ako celku a podporiť účasť každého človeka na vykonávaní a organizovaní športových aktivít. Nábor, odborná príprava a udržanie dobrovoľníkov by sa mali podporovať prostredníctvom uznávania dobrovoľníckej práce, podpory holistickej odbornej prípravy dobrovoľných trénerov a ďalších opatrení.

Článok 17 – Informácie a výskum

1. Primerané štruktúry a prostriedky na zber a šírenie relevantných informácií o športe na miestnej, národnej a medzinárodnej úrovni by sa mali udržiavať podľa najaktuálnejšieho štandardu a mali by sa ďalej rozvíjať v súlade s relevantným technologickým pokrokom. Malo by to predovšetkým znamenať, že sa primerane prihliada na digitalizáciu a vývoj ďalších dôležitých technológií a na ich využívanie a aplikáciu v kontexte športu.

2. Nadalej sa propaguje a podporuje vedecký výskum všetkých aspektov športu, vrátane jeho pozitívnych aj negatívnych účinkov na zdravie, otázok etiky a riadenia, nových trendov a ďalších kľúčových princípov. Vytvárajú sa mechanizmy na šírenie a výmenu týchto informácií a výsledkov tohto výskumu na najvhodnejšej úrovni – miestnej, regionálnej, národnej alebo medzinárodnej – a na ich využívanie ako základu pre ďalší rozvoj vedecky podložených športových politík.

Článok 18 – Financovanie

1. Na plnenie cieľov tejto charty sa poskytuje primeraná podpora a zdroje z verejných prostriedkov na národnej, regionálnej a miestnej úrovni vrátane, ak je to vhodné, príspevkov z lotérií, primeraných príspevkov zo štátneho rozpočtu, daňových úľav, zapožičiavania priestorov atď.

2. Mala by sa povzbudzovať zmiešaná verejno-súkromná podpora športu, ako aj schopnosť samotného športového sektora vytvárať a vyčleňovať primerané zdroje na jeho ďalší rozvoj, tak z hľadiska jeho sociálnych ako aj vysokoúrovňových aspektov.

3. Pri poskytovaní podpory organizácii športových podujatí z verejných zdrojov by sa malo prihliadať na relevantné environmentálne normy a na udržateľný hospodársky a sociálny prínos, ktorý by sa mohol dosiahnuť prostredníctvom týchto podujatí, aby sa využil pozitívny potenciál športových podujatí a zvýšila sa ich akceptovateľnosť verejnosťou.

Článok 19 – Národná a medzinárodná spolupráca

1. Na plnenie cieľov tejto charty by sa mali vytvoriť, ak ešte neexistujú, vhodné štruktúry na náležitú koordináciu rozvoja a podpory športu medzi jednotlivými zainteresovanými stranami na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, aby sa zabezpečilo, že šport predstavuje štrukturálny prvok blaha našej spoločnosti.
2. Na plnenie cieľov tejto charty je potrebná aj medzinárodná spolupráca na globálnej a európskej úrovni. Môže sa uskutočňovať formou výmeny osvedčených postupov, vzdelávacích programov, budovania kapacít, advokácie, záväzkov, ako aj ukazovateľov a iných monitorovacích a hodnotiacich nástrojov.

F. Záverečné ustanovenia

Článok 20 – Podpora a opatrenia nadväzujúce na vykonávanie charty

1. Rada Európy ako celok a ďalšie medzinárodné organizácie by mali byť povzbudzované k tomu, aby využívali šport ako prostriedok na presadzovanie hodnôt a aby začleňovali šport do svojich stratégií a akčných plánov.
2. Na uľahčenie propagácie a vykonávania tejto charty by relevantné zainteresované strany mali byť vyzvané, aby sa zaviazali implementovať chartu vo svojich politikách, stratégiách a programoch.
3. Na európskej úrovni je dôležité hodnotiť pokrok a podporovať vykonávanie charty, najmä s cieľom zaručiť pozitívny vplyv športu na zdravie, inklúziu a vzdelávanie, maximalizovať jeho potenciál na podporu dynamickej občianskej spoločnosti a kultúry ľudských práv, právneho štátu, demokratického riadenia a udržateľnosti, a čeliť hrozbám pre integritu športu. Rozšírená čiastková dohoda Rady Európy o športe by sa mala používať na hodnotenie a presadzovanie pokroku pri vykonávaní charty, a to aj prostredníctvom:
 - a. uľahčenia výmeny informácií a osvedčených postupov,
 - b. organizovania tematických výmen o otázkach týkajúcich sa charty,

- c. zberu a zverejňovania informácií na účely monitorovania vykonávania charty,
- d. podpory presadzovania a vykonávania charty prostredníctvom pravidelných multilaterálnych aktivít a špecifických aktivít pre jednotlivé krajiny.

www.coe.int

Šport predstavuje príležitosť, učí nás tolerancii a rešpektu. Umožňuje nám posúvať naše hranice a učiť sa jeden od druhého, často pritom stierajúc rozdiely a hranice. V mnohých ohľadoch nás posilňuje.

Rada Európy sa už viac ako štyri desaťročia zasadzuje za fair play a rešpekt v športe, bojuje proti korupcii a pomáha zabezpečiť, aby bol šport bezpečný, etický a prístupný pre všetkých.

Európska charta o športe predstavuje štandard Rady Európy, ktorý ustanovuje základné princípy pre národné športové politiky, a umožňuje vládam vytvárať príležitosti na športovanie pre všetkých za presne vymedzených podmienok. Tvorcom politik poskytuje inšpiráciu a členským štátom poskytuje usmernenie, ako zlepšiť ich existujúcu športovú legislatívu a iné politiky, a vytvoriť komplexný rámec pre šport.

Od jej prijatia v roku 1992 charta bola a stále je referenčným bodom pre rozvoj športu v Európe, a krajiny a športy využívajú zásady a hodnoty, ktoré vyjadruje. Jej poslednú revíziu schválil Výbor ministrov 13. októbra 2021.

www.coe.int/sport

Rada Európy je najvýznamnejšou organizáciou na ochranu ľudských práv na európskom kontinente. Rada Európy má 46 členských štátov, vrátane všetkých členských štátov Európskej únie. Všetky členské štáty Rady Európy podpísali Európsky dohovor o ľudských právach zameraný na ochranu ľudských práv a na podporu demokracie a právneho štátu. Európsky súd pre ľudské práva dohliada na dodržiavanie dohovoru v členských štátoch.